

सन १९७५ ते १९७७ मधील आण्णबाणीच्या
कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणा-या
ज्या व्यक्तींना बंदीवास सोसावा लागला अशा
व्यक्तींना देण्यात येणा-या मानधनाकरीता
अनुदान वितरण करणेबाबत . ...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: निवृत्ते १०१८/प्र.क्र.२०६/२०१८/स्वासैक-१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १२ फेब्रुवारी, २०१९.

- वाचा :-** १. शासन निर्णय क्रमांक निवृत्ते-१०१५/प्र क्र २६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१ दि.१४/०२/२०१८
२. शासन निर्णय क्रमांक निवृत्ते-१०१५/प्र क्र २६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१ दि.०३/०७/२०१८
३. शासन निर्णय क्रमांक अर्थसं१०१८/प्र क्र११५/(२०१८)/स्वासैक-१ दि.१३/११/२०१८
४. शासन निर्णय क्रमांक निवृत्ते-१०१५/ प्र क्र २६१/२०१५(२०१८)/स्वासैक-१ दि.१५/११/२०१८
५. जिल्हाधिकारी भंडारा यांचे क्र कलि/दंड-२/कावि/२८७९/२०१८ दि १५.१२.२०१८ चे पत्र
६. जिल्हाधिकारी सांगली यांचे क्र गृह-१/कार्या-६/आणीबाणी/एसआर/८४/१८ दि २०/१२/२०१८ चे पत्र
७. जिल्हाधिकारी उस्मानाबाद यांचे क्र २०१८/उपचिटणीस/एमएजी-२/सीआर दि २९/०१/२०१९ चे पत्र
८. जिल्हाधिकारी चंद्रपूर यांचे क्र साशा/कार्या-८/प्रा.नि.उ.जि/२०१८/४४० दि ३१/१२/२०१८ चे पत्र
९. जिल्हाधिकारी ठाणे यांचे क्र सामान्य/कक्ष-४/टे-९/आणीबाणी/पात्र अर्ज माहिती/कावि/१२/२०१८
दि ०७/०१/२०१९ चे पत्र
१०. जिल्हाधिकारी परभणी यांचे क्र २०१८/अ-१/टे-/एमएजी-१/स्वासै/सीआर-०१ दि ०८/०१/२०१९ चे पत्र
११. जिल्हाधिकारी बीड यांचे क्र २०१७/जीबी/डेस्क/२/स्वा.सै/कावि १२/दि ०९/०१/२०१९ चे पत्र
१२. जिल्हाधिकारी कोल्हापूर यांचे क्र कार्या-६/स्वा.सै/शा.सं/२२/२०१ दि १०/०१/२०१९ चे पत्र
१३. जिल्हाधिकारी बुलढाणा यांचे क्र गृहविभाग कक्ष ४(२)/कावि/२५/२०१९ दि १४/०१/२०१९ चे पत्र
१४. जिल्हाधिकारी धुळे यांचे क्र ड/कक्ष-३/एमएजी/कावि/२६/२०१९ दि १५/०१/२०१९ चे पत्र
१५. जिल्हाधिकारी सातारा यांचे क्र संगायो/कावि/८५/१९ दि १७/०१/२०१९ चे पत्र
१६. जिल्हाधिकारी यवतमाळ यांचे क्र गृहशाखा/डेस्क-१३/कावी/२१/२०१९ दि २३/०१/२०१९ चे पत्र
१७. जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांचे क्र सशा/कार्या६ ब/५८/२०१९ दि २३/०१/२०१९ चे पत्र
१८. जिल्हाधिकारी अमरावती यांचे क्र कक्ष-१/स्वासै/क.ली/कावि-८५/२०१९ दि २४/०१/२०१९ चे पत्र
१९. जिल्हाधिकारी रत्नागिरी यांचे क्र उचिशा/पोल-२/आण्णबाणी/यादी/२०१९ दि २५/०१/२०१९ चे पत्र

प्रस्तावना :-

भारतामध्ये दिनांक २५.६.१९७५ ते दिनांक ३१.३.१९७७ या कालावधीत आण्णबाणी घोषित करण्यात आली होती. या कालावधीत ज्या व्यक्तींना कारावास सोसावा लागला, अशा व्यक्तींना आर्थिक मदत देऊन त्यांचा सन्मान/यथोचित गौरव करण्यासाठी धोरण ठरविण्यात आलेले आहे. सदर धोरणांतर्गत पात्र असलेल्या व्यक्तींना मानधन मंजूर करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

०१ सन १९७५ ते १९७७ मधील आणीबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणा-या ज्या व्यक्तींना बंदीवास सोसावा लागला अशा व्यक्तींचा सन्मान/यथोचित गौरव करण्यासंबंधीच्या धोरणाची अंमलबजावणी करण्याकरीता आवश्यक असलेल्या निधीचे वितरण शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्रात दर्शविलेला असून मागणी क्र ए-०५ प्रधानलेखाशीर्ष २२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, १०२- सामाजिक सुरक्षेखालील निवृत्तीवेतने, (००)(०५) आणीबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणा-या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ ८२०५) या योजनेची तरतूद पुरवणी मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेली आहे. सदरची रक्कम रु ४२,००,०,०००/- (रुपये बेचाळीस कोटी फक्त) इतकी असून या रकमेपैकी राज्यातील १५ जिल्ह्यांकरीता (चंद्रपूर, ठाणे, उस्मानाबाद, परभणी, बीड, सांगली, कोल्हापूर, बुलढाणा, सातारा, धुळे, अहमदनगर, भंडारा, अमरावती, यवतमाळ, रत्नागिरी) वितरीत करणे आवश्यक आहे. संबंधित जिल्हाधिका-यांनी शासनास सादर केलेल्या, पात्र अर्जदारांच्या यादीनुसार रु. ६,८५,५०,०००/- (रुपये सहा कोटी पंच्याऐंशी लाख पन्नास हजार फक्त) इतकी रक्कम त्यांच्या जिल्ह्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या अनुदानाच्या रकमे प्रमाणे वितरीत करण्यात येत आहे.

२. सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांनी त्यांना वितरीत केलेल्या अनुदानापेक्षा अधिक खर्च होणार नाही, तसेच शासन मान्यता प्राप्त बाबीकरीताच खर्च करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. तसेच मासिक निधी वितरण प्रणालीनुसार अनुदान खर्च करण्यात यावे.

३. याप्रित्यर्थचा खर्च चालू आर्थिक वर्षातील खर्च मागणी क्र.ए-५, २२३५- सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, १०२- सामाजिक सुरक्षा योजनेखाली निवृत्तीवेतन, (००) (०५) आणीबाणीच्या कालावधीत लोकशाहीकरिता लढा देणा-या व्यक्तींना आर्थिक मदत (अनिवार्य) ५० इतर खर्च (२२३५ ८२०५) या लेखाशीर्षाखालील सन २०१८-१९ या वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अंदाजपत्रकीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा आणि त्याच लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यांत यावा.

४. पात्र अर्जदारास संदर्भाधीन दिनांक ०३ जुलै २०१८ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार दिनांक ०२.०१.२०१८ पासून मानधन मंजूर करण्यात यावे.

५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ८/२०१९/व्यय-४ दिनांक ०३.०१.२०१९ अन्वये दिलेल्या मंजूरी अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१९०२१३१५१३०५७३०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु. म. खाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री (अन्न व नागरी पुरवठा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री (सा.प्र.)यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १, मुंबई,
- ७) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र २, नागपूर,
- ८) महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई/महालेखापाल (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- ९) प्रधान सचिव व वि.चौ.अ.१, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १०) उ.स. (स्वासैकक्ष), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- ११) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १२) जिल्हाधिकारी (चंद्रपूर, ठाणे, उस्मानाबाद, परभणी, बीड, सांगली, कोल्हापूर, बुलढाणा, सातारा, धुळे, अहमदनगर, भंडारा, अमरावती, यवतमाळ, रत्नागिरी)
- १३) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १४) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १६) सामान्य प्रशासन विभाग, का.२५, मंत्रालय, मुंबई
- १७) क.अ. वित्त विभाग, (अर्थ संकल्प १३ / व्यय-४) मंत्रालय, मुंबई
- १८) क.अ. (स्वासैक २/३), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १९) निवडनस्ती- (स्वासैक १).

विवरणपत्र												
आणीबाणी मानधन रकमेचा तपशील												
अ.क्र.	जिल्हा	मानधन धारकाची संख्या								एकूण संख्या	एकूण दरमहा मानधन (रुपये)	एकूण मानधन (रुपये)
		1 महिना किंवा अधिक कारावास भोगलेले				1 महिन्यापेक्षा कमी कारावास						
		स्वतः	रु. १०,०००/-	पती/पत्नी	रु. ५,०००/-	स्वतः	रु. ५,०००/-	पती/पत्नी	रु. २५००/-			
१	चंद्रपूर	३१	३१००००	११	५५०००	१०	५००००	५	१२५००	५७	४२७५००	५१३००००
२	ठाणे	२३	२३०००	२	१००००	६	३००००	०	०	३१	२७००००	३२४००००
३	उमानाबाद	१३	१३००००		७००००	०	०	४	१००००	३१	२१००००	२५२००००
४	परभणी	२३	२३००००	३	१५०००	१	१००००	१	२५००	२९	२५७५००	३०९००००
५	बीड	४७	४७०००	९	४५०००	०	०	०	०	५६	५१५०००	६१८००००
६	सांगली	३२	३२००००	२	१००००	१७	८५०००	०	०	५१	४१५०००	४९८००००
७	कोल्हापूर	१५	१५००००	७	३५०००	२७	१३५०००	९	२२५००	५८	३४२५००	४११००००
८	बुलढाणा	३४	३४००००	२२	११००००	५२	२६००००	२१	५२५००	१२९	७६२५००	९१५००००
९	सातारा	५	५००००	३	१५०००	३६	१८००००	८	२००००	५२	२६५०००	३१८००००
१०	धुळे	२५	२५००००	१४	७००००	३	१५०००	०	०	४२	३३५०००	४०२००००
११	अहमदनगर	२५	२५००००	१०	५००००	२४	१२००००	४	१००००	६३	४३००००	५१६००००
१२	भंडारा	५	५००००	३	१५०००	०	०	०	०	८	६५०००	७८००००
१३	अमरावती	५९	५९००००	३१	१५५०००	१	५०००	३	७५००	९४	७५७५००	९०९००००
१४	यवतमाळ	८	८००००	१०	५००००	०	०	०	०	१८	१३००००	१५६००००
१५	रत्नागिरी	४८	४८००००	१०	५००००	०	०	०	०	५८	५३००००	६३६००००
	एकूण	३९३	३३०००००	१३७	७५५०००	१७७	८९००००	५५	१३७५००	७७७	५७१२५००	६८५५००००